

ei maininud ...

Balletikoolide õpetajad peavad ülekaalususe teemat tingimata puudutama – kasvava õpilase keha ei võta treeningprotsessis lisakilosid tagasilöökideta kanda, traumade võimalus suureneb ja õpilase edasine areng on küsitav. Kui kaal ei luba aga tehniliselt areneda, tuleb koolist lahkuda. Ka meie balletikoolides on teada juhud, kus lahkumise vältimiseks on õpilased hakanud end näljutama.

Õpetaja peab lisakilodest rääkima delikaatselt ja teadmise, et keha areng ning muutused (sh tüsenemine) selles eas on normaalsed. Esikohal võiks olla õpilane, mitte klassikaline ballett ja lahendusi peab otsima asjale just nii lähenedes.

Ankeetvastuses märgiti põhjuseid,

visata (2); koolist oli ära pidanud minema vastanute lähedane sõbratar või sõber (3).

Valudest märgiti peavalu (2), lihasevalu (4), seljavalu (1) „lihtsalt“ traumasiid või ületöötamisest tekkinud valu (2).

Nüüd on Tallinna balletikooli direktor priimabaleriin Kaie Kõrb. Ta on aastaid tagasi intervjuus öelnud: „Kui vaatad neid pisikesi balletikooli lapsi, kes ka Estonias kaasa teevad, siis neil silmad säravad ja nad on huvi täis. Aga ilmselt toimub mingi murrang ja vanemates klassides vaimustus ja andumus kaob. /.../ Miks need särasilmad kustuvad?“

Võib oletada, et särasilmad kustuvad, sest lapsed omavad lootust olla balletilava Tuhkatriinud ja printsid, aga õppetöö käigus selgub, et neist tulevad rühmatantsijad (kindlasti on mõned õpilased selle võimaluse üle õnnelikud) või ei tule sedagi. Võib minna ka nii, et balletikooli 5. klassis on õpetaja juba andnud õpilasele märku, et see saab olema viimane aasta selles koolis.

„Särasilmade kustumine“ võib olla seotud ka konkurentsiga, millega balletikooli õpilane puutub kokku juba lapseas: kellele missuguseid tantsunumbreid kevadkontserdil teha usaldatakse. On olemas võimalus, et õpilastel alandatakse klassikalise balleti hinnet seoses kehakaalu suurenemisega või/ja neid ei rakendata lavapraktikas. Tekib tõrjutustunne, millele võib lisanduda nt tahte- ja motivatsioonipuudus. Halva meeleoluga on aga keeruline (kui mitte võimatu)

üle elada.

SÄRASILMADE KUSTUMINE

2009. aasta septembris viisin läbi väikesemahulise ankeetküsitluse. Vastasid neli 2009. aastal Tallinna balletikooli lõpetanud neidu, kellest ükski ei saanud tööd Eesti balletiteatris. Küsimustikus oli 28 küsimust etteantud vastusevariantidega ja võimalusega lisada oma arvamus.

Vastustest saadud teave tegi murelikuks. Unehäireid esines kõigil vastanutest; valu peeti balletiõpingutega kaasnevaks normaalseks nähuks (neli jaatavat vastust); valu olid tundnud kõik vastanud; veriseid varbaid peeti erialaga kaasnevaks nähuks (3); õppeajal kaasnes hirm, et nad ei saa hakka ja neid võidakse koolist välja

teha kehaliselt ja emotsionaalselt nii rasket tööd, kui seda on klassikalise tantsu õppimine.

Balletikoolides läheb õpilaste põhitähelepanu erialale – klassikalisele balletile. Selle õppimine peab õpilase jaoks olema nii turvaline, kui vähegi võimalik. Õpilastel peab olema väga palju tahet, et füüsilise ja vaimse koormuse, füüsiliste traumade ja hingatavate juures oma eesmärgi suunas minna. Õpetajate tarkus, delikaatsus, headus ja armastus annavad jõudu vastu pidada.

VALUGA EI PEA LEPPIMA

Rahvasuu ütleb, et igaüks on oma õnne sepp. Kas ikka on? Õpetajad peavad endale aru andma, et noorte psühhofüüsiline tervis on suuresti nende kätes. Tantsu õpetamises ja õppimises läheb aastaid, enne kui õpilane täpselt aru saab, suudab ja omandab. Soovitud tulemuseni jõuab siis, kui õpilane on aru saanud, sest alles siis saab areneda. Teadmised anatoomiast, kinesioloogiast, psühholoogiast, eri vanuseastmete pedagoogikast, tantsumeditsiinist peavad saama klassikalise balleti õpetaja pagasis endastmõistetavateks teadmisteks. Oma õnne sepaks saab tulevane tantsija olla siis, kui tema õpetajate teadmised-oskused on olnud väga heal tasemel ja edastatud täpselt, meetoditel, mis konkreetsele õpilasele sobivad. Kui õpilasele on antud eneseusku, tema isikupära on märgatud, hoitud ja arendatud, tema psühhofüüsiline tervis on korras, siis on sepa kohustused sepa selli ees täidetud.

Ja valuga ei pea leppima.